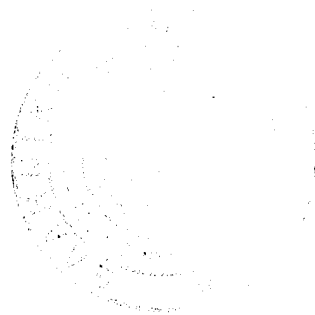

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 64/2015
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Ε' Τμήματος

Συνεδρίαση της 17^{ης} Μαρτίου 2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος

: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη

: Ιωάννης-Κων/νος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Δημήτριος Μακαρονίδης και Αδαμαντία Καπετανάκη, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής

: Δημήτριος Μακαρονίδης, Νομικός Σύμβουλος.

**Αριθμ.
Ερωτήματος**

: Το με αριθμό πρωτ. 33921/10.9.2014, έγγραφο της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών, ήδη Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

**Περίληψη
Ερωτήματος**

: 1) Τρόπος συμμορφώσεως της Διοικήσεως σε ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, εν όψει των μεταγενέστερων περιστατικών που διαλαμβάνονται στο ερώτημα.

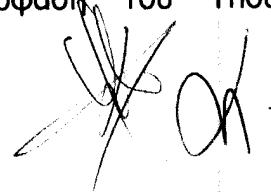
2) Δυνατότητα εφαρμογής, στην εξεταζόμενη περίπτωση, των διατάξεων του άρθρου 70 του Ν. 4257/2014.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως ακολούθως:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στο έγγραφο του ερωτήματος, αναφέρονται τα ακόλουθα, που προκύπτουν από τα διαβιβασθέντα στοιχεία. Ότι, με την αριθμ. 1/6001/2008 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της πρώην Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την πλήρωση δώδεκα (12) συνολικά θέσεων ειδικού ένστολου προσωπικού δημοτικής αστυνομίας (κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ) του Νομού Χαλκιδικής. Ειδικότερα, για συγκεκριμένο Δήμο, προκηρύχθηκαν τέσσερις (4) θέσεις ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας. Ότι, η Ν.Κ., ενδιαφερόμενη υποψήφια, υπέβαλε τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για να διαγωνιστεί και αφού πέρασε με επιτυχία όλα τα προβλεπόμενα στάδια περιελήφθηκε στον τελικό πίνακα επιτυχόντων. Ακολούθως, κλήθηκε από το Γενικό Γραμματέα της πρώην οικείας Περιφέρειας να παρουσιαστεί για εκπαίδευση στη Σχολή Εκπαίδευσης Δημοτικής Αστυνομίας Κόνιτσας την 16-1-2009. Στις 10-2-2009 υπέβαλε προς τη Σχολή Εκπαίδευσης Δημοτικής Αστυνομίας Κόνιτσας αίτηση - υπεύθυνη δήλωση με την οποία δήλωνε ότι επιθυμούσε τη διακοπή - παραίτηση της φοίτησής της. Η εν λόγω αίτηση παραιτήσεως έγινε δεκτή από το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο, κατά τη συνεδρίασή του στις 18-2-2009. Ακολούθως, την 23-2-2009 υπέβαλε νεώτερη αίτηση με την οποία ανακαλούσε την παραίτησή της με την επισήμανση ότι επιθυμεί να συνεχίσει την εκπαίδευσή της. Η δεύτερη αίτηση απορρίφθηκε με την υπ' αριθμ. 3522/10-3-2009 πράξη του Προέδρου του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου. Ότι, στη συνέχεια, η ενδιαφερομένη άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών την από 21-5-2009 αίτηση ακύρωσης της ανωτέρω πράξης του Προέδρου του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου. Η εν λόγω αίτηση ακυρώσεως έγινε δεκτή με την αριθμ. 1444/2011 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Ειδικότερα, με την απόφαση αυτή κρίθηκε ότι η προσβληθείσα πράξη εκδόθηκε αναρμοδίως από τον Πρόεδρο του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου, καθόσον αρμόδιο όργανο να επιληφθεί της από 23-2-2009 αιτήσεώς της ήταν το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο, ως συλλογικό όργανο. Ότι το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο των Σχολών Δημοτικής Αστυνομίας ολοκλήρωσε τη θητεία του την 31-12-2010, ενώ επανασυστάθηκε με την αριθμ. 46302/7-12-2012 απόφαση του Υπουργού

Εσωτερικών. Ο λόγος που αυτό κατέστη απαραίτητο, ήταν το γεγονός ότι μετά από προκηρύξεις προηγούμενων ετών, εκδόθηκαν δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες κατέστησαν αμετάκλητες και ακύρωσαν τους αρχικούς πίνακες διοριστέων συγκεκριμένων δήμων. Οι υποψήφιοι που δικαιώθηκαν πέρασαν με επιτυχία τις προβλεπόμενες αθλητικές, αλλά και τις ψυχοτεχνικές δοκιμασίες (μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών) που απαιτούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Π.Δ. 135/2006. Ότι, στο μεταξύ, προέκυψε το ζήτημα της κατάργησης της Δημοτικής Αστυνομίας δυνάμει των διατάξεων του Ν. 4172/2013. Συγκεκριμένα, από τις 23-9-2013 η υπηρεσία Δημοτικής Αστυνομίας καταργήθηκε και το προσωπικό αυτής ετέθη σε διαθεσιμότητα - εκτός των εξαιρέσεων που ρητά ετίθεντο από το νόμο- μέχρι και την επανατοποθέτησή του σε υπηρεσίες της ΕΛΑΣ, σωφρονιστικών καταστημάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Διαφάνειας και άλλους φορείς του δημοσίου δυνάμει της ανακοίνωσης 5/2013 του ΑΣΕΠ. Τέλος, επισημαίνεται ότι με τις διατάξεις του άρθρου 71 παρ. 3 του Ν. 4257/2014 καταργήθηκαν τόσο οι Σχολές Δημοτικής Αστυνομίας, δηλαδή τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με τις επωνυμίες «Σχολή Δημοτικής Αστυνομίας Πτολεμαΐδας», «Σχολή Δημοτικής Αστυνομίας Τσοτυλίου» «Σχολή Δημοτικής Αστυνομίας Κόνιτσας» (παρ.1), όσο και το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο των Σχολών Δημοτικής Αστυνομίας (παρ. 3).

Κατόπιν των προεκτεθέντων, διατυπώνεται το ερώτημα α) για τον τρόπο εφαρμογής της υπ' αριθμ. 1444/2011 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, σχετικά με την υπόθεση της ενδιαφερομένης, δεδομένου ότι το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο καταργήθηκε, αλλά και η Δημοτική Αστυνομία, ως υπηρεσία, δεν υφίσταται πλέον και β) για το εάν υπάρχει η δυνατότητα να εφαρμοσθούν στην προκείμενη περίπτωση οι διατάξεις του άρθρου 70 του Ν.4257/2014 (ΦΕΚ Α'93), με το οποίο ρυθμίζεται το θέμα των υποψηφίων «για πρόσληψη σε θέσεις ειδικού ένστολου προσωπικού δημοτικής αστυνομίας που έχουν δικαιωθεί μετά από αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, καθώς επίσης και υποψηφίων οι οποίοι έχουν καθ' οιονδήποτε νόμιμο τρόπο συμπεριληφθεί στους τελικούς πίνακες διορισθέντων σε δήμους», όπου ορίζεται ότι οι ως άνω υποψήφιοι «εξαιρούνται της εκπαίδευσης που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του Π.Δ. 135/2006, διορίζονται στους οικείους Δήμους και τίθενται σε διαθεσιμότητα από τη δημοσίευση του Ν. 4257/2014.».

Τέλος, η ερωτώσα υπηρεσία με το με αριθμό οικ.7621/3.3.2015 έγγραφο της, γνωστοποίησε την έκδοση του με αριθμό 61/2014 Πρακτικού Συνεδριάσεως του Τριμελούς Συμβουλίου του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, αντίγραφο του οποίου επιδόθηκε προς το Γραφείο του Υπουργού στις 12.2.2015. Με το Πρακτικό αυτό, που εκδόθηκε κατόπιν της από 19.5.2014 αιτήσεως της Ν.Κ., το μεν σκεπτικό καταλήγει ότι «...πρέπει, σύμφωνα με τα άρθρα 3 παρ.1 του ν. 3068/2002 (Α' 274) και 3 παρ.2 του π.δ. 61/2004, να κληθεί το Υπουργείο Εσωτερικών, να συμμορφωθεί προς την ως άνω ακυρωτική απόφαση, εισάγοντας την επίμαχη αίτηση προς κρίση ενώπιον αρμοδίου οργάνου...», στο δε αποφασιστικό μέρος, διαπιστώνεται η μη συμμόρφωση του Υπουργείου προς την απόφαση 1444/2011 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, καλείται το Υπουργείο να συμμορφωθεί προς την ανωτέρω απόφαση εντός τριμήνου από της κοινοποίησής του Πρακτικού και ορίζεται νέα ημερομηνία συζητήσεως της υποθέσεως την 25.6.2015.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

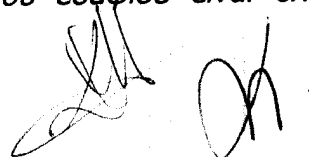
1. Στην παρ. 5 άρθρου 95 του ισχύοντος Συντάγματος, ορίζονται τα ακόλουθα:

« Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης. »

2. Στα κατωτέρω άρθρα του, κατ' εφαρμογή της ανωτέρω συνταγματικής προβλέψεως, εκδοθέντος Ν. 3068/2002 («Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, εκτέλεση κατά του Δημοσίου κλπ.»-ΦΕΚ Α', 274), ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1:

«Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι

αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει...».

Άρθρο 2:

«1. Η αρμοδιότητα για τη λήψη των προβλεπόμενων στο άρθρο 3 μέτρων για τη συμμόρφωση της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις ανατίθεται σε τριμελές συμβούλιο: α)...β)...γ)...δ)...

ε) των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των λοιπών ειδικών δικαστηρίων, αν πρόκειται για αποφάσεις αυτών.

2. Το τριμελές συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του οικείου Δικαστηρίου και δύο μέλη του....

3...

4. Οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 6 του ν. 3068/2002 εφαρμόζονται αναλόγως για τον έλεγχο από τα διοικητικά δικαστήρια της συμμόρφωσης της Διοίκησης στις αποφάσεις τους."

Άρθρο 3:

«1. Το αρμόδιο τριμελές συμβούλιο, εάν μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου διαπιστώσει καθυστέρηση, παράλειψη ή άρνηση συμμόρφωσης ή πλημμελή συμμόρφωση προς τα κριθέντα με δικαστική απόφαση, καλεί την αρχή που υποχρεούται σε συμμόρφωση να εκθέσει μέσα σε ένα μήνα τις απόψεις της και να υποβάλει τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της. Ακολούθως, αν μετά τη σχετική έρευνα, διαγνώσει ότι η καθυστέρηση, παράλειψη ή άρνηση συμμόρφωσης ή η πλημμελής συμμόρφωση προς τη δικαστική απόφαση είναι αδικαιολόγητη, καλεί την υπόχρεη προς συμμόρφωση αρχή να συμμορφωθεί προς την απόφαση μέσα σε εύλογη προθεσμία που το ίδιο ορίζει και η οποία δεν μπορεί να υπερβεί το τρίμηνο. Η προθεσμία αυτή, αν κατά την κρίση του συμβουλίου συντρέχει σπουδαίος λόγος, μπορεί να παραταθεί μία μόνο φορά.

2. Το τριμελές συμβούλιο μπορεί να ορίσει έναν δικαστή με βαθμό τουλάχιστον εφέτη ή αντίστοιχο, ως εντεταλμένο για να διατυπώνει και αυτεπαγγέλτως γνώμη και να παρέχει την αναγκαία συνδρομή, ως προς τον ενδεικνυόμενο τρόπο συμμόρφωσης προς την απόφαση, στην αρχή που υποχρεούται σε συμμόρφωση. Η υπόχρεη προς

συμμόρφωση διοικητική αρχή μπορεί πάντοτε να ζητεί από τον εντεταλμένο δικαστή οδηγίες για τον προσήκοντα τρόπο συμμόρφωσης προς την απόφαση.

3. Αν η αρχή που υποχρεούται σε συμμόρφωση δεν συμμορφωθεί προς την απόφαση μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, το τριμελές συμβούλιο βεβαιώνει τη μη συμμόρφωση της διοίκησης προς τη δικαστική απόφαση και προσδιορίζει ένα χρηματικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στον ενδιαφερόμενο, ως κύρωση για τη μη συμμόρφωση της διοίκησης προς τη δικαστική απόφαση. Κριτήρια για τον καθορισμό του ποσού αυτού είναι η φύση και η σημασία της διαφοράς για την οποία εκδόθηκε η μη εκτελούμενη απόφαση, οι συνθήκες της μη συμμόρφωσης και οι συνέπειές της για το πρόσωπο του θιγομένου, η χρονική της διάρκεια και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας της κύρωσης. Εάν μετά την επιβολή της χρηματικής κύρωσης η διοίκηση εξακολουθεί να μην συμμορφώνεται προς τη δικαστική απόφαση, μπορεί μετά από επανάληψη της οριζόμενης στο άρθρο αυτό διαδικασίας να επιβληθεί από το τριμελές συμβούλιο και νέα χρηματική κύρωση.

4...5...6...7...8...».

3. Στο άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 702/1977 ορίζεται:

« Ενώπιον των διοικητικών εφετείων, δικαζόντων κατά τον παρόντα νόμον επί αιτήσεων ακυρώσεως, εφαρμόζονται αναλόγως αι αφορώσαι εις το ένδικον τούτο μέσον διατάξεις του Ν.Δ. 170/1973 " περί του Συμβουλίου της Επικρατείας " , ως εκάστοτε ισχύουν...».

4. Στο άρθρο 50 του Π.Δ. 18/1989 («Κωδικοποίηση νόμων για το ΣΤΕ»-ΦΕΚ Α' , 8), ορίζονται τα ακόλουθα:

«1. Η απόφαση που δέχεται την αίτηση ακυρώσεως απαγγέλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης και συνεπάγεται νόμιμη κατάργησή της έναντι όλων, είτε πρόκειται για κανονιστική είτε πρόκειται για ατομική πράξη. 2...3...

4. Οι διοικητικές αρχές, σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος, πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα με κάθε περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου, ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό. Ο παραβάτης,

εκτός από τη δίωξη κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα, υπέχει και προσωπική ευθύνη για αποζημίωση.

5. Οι αποφάσεις της Ολομελείας, ακυρωτικές και απορριπτικές, καθώς και των Τμημάτων, αποτελούν μεταξύ των διαδίκων δεδικασμένο που ισχύει και σε κάθε υπόθεση ή διαφορά ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής, κατά την οποία προέχει το διοικητικής φύσεως ζήτημα που κρίθηκε από το Συμβούλιο.».

5. Στο άρθρο 81 του Ν. 4172/2013 («Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις»-ΦΕΚ Α', 167), όπως ήδη ισχύει, ορίζεται:

«1. Από την 23η.9.2013 καταργούνται στους δήμους οι θέσεις του κλάδου ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΤΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας και ΥΕ Δημοτικής Αστυνομίας. Οι υπάλληλοι, των οποίων οι θέσεις καταργούνται, και εφόσον κατείχαν τις θέσεις αυτές την 9η Ιουλίου 2013, εντάσσονται στο πρόγραμμα κινητικότητας, σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ζ.2 του ν. 4093/2012 (Α`222). Οποιαδήποτε μετάταξη των ανωτέρω υπαλλήλων που εντάσσονται στο πρόγραμμα κινητικότητας έλαβε χώρα μετά την 9η Ιουλίου 2013 είναι αυτοδικαίως άκυρη.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται τα προσόντα, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης των υπαλλήλων, που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, στην Ελληνική Αστυνομία ως ιδιαίτερης κατηγορίας προσωπικού, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη ρυθμίζονται τα θέματα σύστασης, οργάνωσης και λειτουργίας των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, στις οποίες εντάσσονται οι υπάλληλοι του παρόντος άρθρου και τα ζητήματα ανάθεσης σε αυτούς επιπλέον αρμοδιοτήτων που αφορούν ιδίως την αστυνομία τάξης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται τα επιμέρους θέματα άσκησης των αρμοδιοτήτων της παραγράφου 4, καθώς και ζητήματα λειτουργικής συνεργασίας με τους οικείους δήμους, ιδίως μέσω της από κοινού κατάρτισης ετήσιων σχεδίων δράσης. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη ρυθμίζεται το είδος, το αντικείμενο και η διάρκεια

της εκπαίδευσης που υφίστανται οι ανωτέρω υπάλληλοι μετά την ένταξη τους στην Ελληνική Αστυνομία, ο τύπος, το χρώμα και η σύνθεση της στολής τους, τα αναγκαία εφόδια και ο τύπος του ειδικού δελτίου ταυτότητας με το οποίο εφοδιάζονται. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθορίζονται τα προσόντα, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης των υπαλλήλων, που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, στους κλάδους ΔΕ Εξωτερικής Φρούρησης και ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ρυθμίζεται το είδος, το αντικείμενο και η διάρκεια εκπαίδευσης που υφίστανται οι ανωτέρω υπάλληλοι, μετά την ένταξη τους στους κλάδους ΔΕ Εξωτερικής Φρούρησης και ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης.

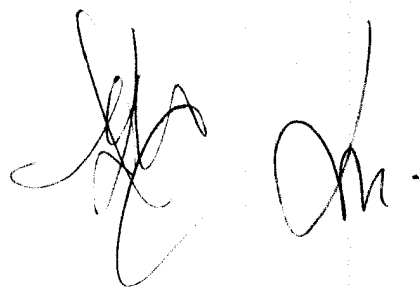
2....3...

4. Αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί με διατάξεις νόμων ή κανονιστικών πράξεων στη δημοτική αστυνομία ασκούνται από τις 23.9.2013 από την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.). Η μεταφορά των ανωτέρω αρμοδιοτήτων δεν θίγει τα έσοδα των δήμων που συνδέονται με τις αρμοδιότητες αυτές. Τα έσοδα αυτά συνεχίζουν να βεβαιώνονται και να εισπράττονται από τους δήμους σύμφωνα με τις διατάξεις περί είσπραξης των εσόδων τους. Τα κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία των δήμων που συνδέονται με τις αρμοδιότητες αυτές, συμπεριλαμβανομένων και των οχημάτων, παραμένουν στην κυριότητα τους.

Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να καθορίζεται η παράλληλη άσκηση μίας ή περισσότερων εκ των ανωτέρω αρμοδιοτήτων από υπαλλήλους του δήμου, κατόπιν ορισμού αυτών με απόφαση του δημάρχου. Με την ίδια απόφαση του δημοτικού συμβουλίου δύναται να καθορίζεται επίσης ο αριθμός των αναγκαίων υπαλλήλων, η διάρκεια άσκησης της αρμοδιότητας, οι ώρες απασχόλησης των υπαλλήλων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναφορικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών.

5....

6...».

6. Στα άρθρα 70 και 71 του Ν. 4257/2014 «Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών» (ΦΕΚ Α', 93/2014), ορίζεται:

Άρθρο 70:

«Υποψήφιοι για πρόσληψη σε θέσεις ειδικού ένστολου προσωπικού δημοτικής αστυνομίας που έχουν δικαιωθεί μετά από αμετάκλητη δικαστική απόφαση, καθώς επίσης και υποψήφιοι οι οποίοι έχουν καθ' οιονδήποτε νόμιμο τρόπο συμπεριληφθεί στους τελικούς πίνακες διορισθέντων σε Δήμους, εξαιρούνται της εκπαίδευσης που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του π.δ. 135/2006, διορίζονται στους οικείους Δήμους και τίθενται σε διαθεσιμότητα από τη δημοσίευση του παρόντος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 81 του ν. 4172/2013.»

Άρθρο 71:

«1. Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με τις επωνυμίες «Σχολή Δημοτικής Αστυνομίας Πτολεμαΐδας», «Σχολή Δημοτικής Αστυνομίας Τσοτυλίου» και «Σχολή Δημοτικής Αστυνομίας Κόνιτσας», που έχουν συσταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 62 του ν. 3801/2009 (Α 163), καταργούνται από τη δημοσίευση του παρόντος. Τα περιουσιακά στοιχεία των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που λύνονται περιέρχονται στους οικείους δήμους, η δε εκκαθάριση διενεργείται από ειδική επιτροπή που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

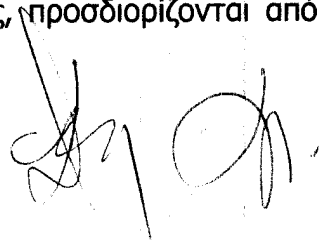
2. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των ανωτέρω νομικών προσώπων μεταφέρεται, αυτοδικαίως, στο Δήμο Κόνιτσας, με την ίδια σχέση εργασίας και κατατάσσεται σε αντίστοιχες κατά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα προσωποπαγείς θέσεις, λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας του, για κάθε συνέπεια.

3. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργείται το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο των Σχολών Δημοτικής Αστυνομίας, το οποίο συγκροτήθηκε δυνάμει των διατάξεων της υπ αριθμ. 46302/7.12.2012 απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών.»

III. Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες σύμφωνα με το γράμμα, το πνεύμα και το σκοπό τους, συνάγονται τα ακόλουθα:

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 95 παρ. 5 του Συντάγματος, 1 του Ν: 3068/2002, 4 παρ. 1 του Ν. 702/1977, 50 παρ. 1,4,5 του Π.Δ. 18/1989, προκύπτει ότι η ακυρωτική απόφαση διοικητικού εφετείου, επιφέρει τα ίδια αποτελέσματα όμοιας αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, δηλαδή εξαφανίζει έναντι όλων την πράξη, κατά το μέρος που ακυρώθηκε, ισχύει από της δημοσιεύσεώς της και ανατρέχει στο χρόνο εκδόσεως της ακυρωθείσας πράξεως, ώστε η τελευταία να θεωρείται ως μηδέποτε εκδοθείσα, επαναφέρεται αυτοδικαίως η πραγματική και νομική κατάσταση, που υπήρχε προ της εκδόσεώς της και αναβιούν οι προ της ακυρώσεως τυχόν ισχύσασες διοικητικές πράξεις, χωρίς να είναι απαραίτητη η τυπική ανάκληση της ακυρωθείσας πράξεως (Επ. Σπηλιωτόπουλου, Εγγ. Διοικ. Δικαίου, έκδ. 2001, παρ. 567, ΣΤΕ 4690/1983, γνωμ. ΝΣΚ 41/2012, 149/2007, 481/2006).

Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των ιδίων, ως άνω, διατάξεων, προκύπτει ότι η Διοίκηση, κατ' εφαρμογή των, καθιερωμένων από το Σύνταγμα, αρχών του κράτους δικαίου, της νομιμότητας της διοικητικής δράσεως και της προστασίας των διοικουμένων, έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται απροφασίστως και χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση προς τις αποφάσεις όλων των δικαστηρίων και τους όρους που θέτει η κάθε απόφαση (βλ. και Εισηγ. Έκθεση του Ν. 3068/2002, γνωμ. ΝΣΚ 323/2004). Στο πλαίσιο συμμορφώσεως προς ακυρωτική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή διοικητικού εφετείου, πρέπει, όχι μόνο να θεωρήσει ανίσχυρη και μη υφιστάμενη νομικώς τη διοικητική πράξη που ακυρώθηκε, αλλά και, να προβεί με θετικές ενέργειες στην αναμόρφωση της νομικής καταστάσεως που δημιουργήθηκε στο μεταξύ βάσει της ακυρωθείσας πράξης, ανακαλούσα ή τροποποιούσα τις σχετικές, εκδοθείσες εν τω μεταξύ (στο χρόνο ισχύος του τεκμηρίου νομιμότητας της ακυρωθείσας), πράξεις ή εκδίδουσα άλλες με αναδρομική ισχύ, για να αποκαταστήσει τα πράγματα στη θέση στην οποία θα ευρίσκοντο αν εξ αρχής δεν είχε εκδοθεί η ακυρωθείσα πράξη, χωρίς δέσμευση από τον χρόνο που διέδραμε (Ολ. ΣΤΕ 1820/1999, ΣΤΕ 1680, 2522/2002, γνωμ. ΝΣΚ 330/2012, 61/2011). Το ειδικότερο περιεχόμενο και η έκταση της υποχρέωσης συμμορφώσεως, προσδιορίζονται από το

αντικείμενο της απαγγελθείσας ακυρώσεως, δηλαδή από το είδος και την φύσης της ακυρωθείσας πράξεως (ΣΤΕ 1512/2009, 441/2001, γνωμ. ΝΣΚ 41/2012, 61/2011).

Επίσης, οι αποφάσεις του ΣΤΕ που εκδίδονται επί αιτήσεων ακυρώσεως, είτε είναι απορριπτικές είτε ακυρωτικές, παράγουν δεδικασμένο, το οποίο καλύπτει τόσο το αποτέλεσμα (απορριπτικό ή ακυρωτικό), όσο και τα διοικητικής φύσεως ζητήματα που κρίθηκαν με σκέψεις που διαλαμβάνονται στην αιτιολογία της απόφασεως. Είναι δε διοικητικής φύσεως ζητήματα, τα νομικά και πραγματικά ζητήματα που ρυθμίζονται από κανόνες του διοικητικού δικαίου και αναφέρονται στην μείζονα ή ελάσσονα πρόταση του συλλογισμού της απόφασεως, εφόσον απετέλεσαν αντικείμενο διαγνώσεως και κρίσεως και βρίσκονται σε συνάρτηση προς το συμπέρασμα που έγινε δεκτό από την απόφαση, αποτελούντα το αναγκαίο στήριγμα του συμπεράσματος αυτού (Ν. Χατζητζανή, Η κατά το ν. 3068/2002 συμμόρφωσις της Διοικήσεως προς τας δικαστικάς αποφάσεις, Διδικ. 2003, 563, ΣΤΕ 880/1995, 1429/1986). Σε κάθε περίπτωση, η νέα κρίση της Διοικήσεως πρέπει να μην αντίκειται σε όσα έχουν κριθεί από την ακυρωτική απόφαση και να εκφέρεται ενόψει του νομικού και πραγματικού καθεστώτος του χρόνου εκδόσεως της ακυρωθείσης πράξεως και όχι του χρόνου συμμορφώσεως, εκτός αν υπήρξε νεότερος νόμος με αναδρομική ισχύ ή νόμος που δεν ανέχεται εφεξής την εφαρμογή των παλαιών διατάξεων (Ολ. ΣΤΕ 107/1991, ΣΤΕ 748/2007, 16, 394/2006, 3320/2003, 3214/2001, ΝΣΚ 61/2011).

Αρμόδιο συλλογικό όργανο για την επανάληψη της διαδικασίας από το στάδιο της επισυμβάσας παρανομίας, είναι το όργανο εκείνο το οποίο κατά την ημερομηνία εκδόσεως της ακυρωθείσας πράξεως θα επιλαμβανόταν νομίμως της υποθέσεως, εν ανάγκη και με αναβίωση του οργάνου, που πρέπει να ανασυγκροτηθεί και να συνεδριάσει υπό την σύνθεση που είχε κατά το ως άνω κρίσιμο στάδιο, εφόσον α) τα μέλη του οργάνου ανήκουν ακόμη στο σώμα, από το οποίο έπρεπε να προέρχονται και β) η διοικητική και προσωπική κατάσταση των μελών αυτών δεν αίρει τις εγγυήσεις αμεροληψίας και αντικειμενικότητας της διαδικασίας και της λειτουργίας του οργάνου. Βάσει δε νεώτερης νομολογίας του ΣΤΕ, στην περίπτωση που το συλλογικό όργανο δεν υφίσταται πλέον κατά τον χρόνο αναπομπής της υποθέσεως στην Διοίκηση, η τελευταία οφείλει, προκειμένου να καταστεί δυνατή η συμμόρφωσή της προς την ακυρωτική απόφαση, να ανασυγκροτήσει το όργανο, προκειμένου αυτό να προβεί

στην κατά νόμο κρίση (γνωμ. ΝΣΚ 119/2014 και εκεί παραπομπές). Εφόσον η νέα νόμιμη κρίση του οργάνου οδήγησε σε αναδρομική αποκατάσταση, αυτή αποτελεί και το νόμιμο υπόβαθρο όλων των μετέπειτα πράξεων που αναφέρονται στο πρόσωπο του διοικουμένου, ειδικώς δε επί υπαλλήλου, στην εν γένει περαιτέρω υπηρεσιακή του εξέλιξη (πρβλ. γνωμ. ΝΣΚ 41/2013 και εκεί παραπομπές).

Τέλος, με τις διατάξεις των άρθρων 1-3 του Ν. 3068/2002, καθιερύεται μια ολοκληρωμένη και λεπτομερώς καταστρωμένη διαδικασία συμμορφώσεως της Διοικήσεως προς τις δικαστικές αποφάσεις, στην οποία προβλέπεται και η συμμετοχή του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση, αφενός με την έκδοση πρακτικού συμμορφώσεως του οικείου τριμελούς συμβουλίου (άρθρα 2 και 3 παρ. 1,3 επ.), αφετέρου με την δυνατότητα διατυπώσεως γνώμης και παροχής συνδρομής, εκ μέρους ενός δικαστή, ως προς τον, κατά περίπτωση, ενδεικνυόμενο τρόπο συμμορφώσεως, μετά από αίτημα της αρμοδίας για συμμόρφωση υπηρεσίας (άρθρο 3 παρ. 2), έχοντας, προς τούτο, την εξουσία να προβεί στις δέουσες υποδείξεις, αφού εξετάσει αυθεντικώς, όλα τα ανακύπτοντα ειδικότερα ζητήματα.

IV. Στην προκειμένη περίπτωση, εν όψει του προαναφερομένου ιστορικού, της ακυρωτικής κρίσεως του Δικαστηρίου και, ήδη, της εκδόσεως του με αριθμό 61/2014 Πρακτικού Συμμορφώσεως του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, προκειμένου η Διοίκηση να συμμορφωθεί προς την ακυρωτική απόφαση με αριθμό 1444/2011 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, θα πρέπει να παραπέμψει προς κατ' ουσίαν επανεξέταση την από 23.2.2009 αίτηση της Ν.Κ. στο Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (άρ. 2 της 70765/2008 αποφ. Υπ. Εσωτερικών), αρμόδιο συλλογικό όργανο της Διοικήσεως, κατά τον χρόνο ισχύος της ακυρωτικής κρίσεως του Δικαστηρίου, δηλαδή κατά την 10.3.2009, οπότε εκδόθηκε η αναρμοδίως εκδοθείσα και ακυρωθείσα πράξη, το δε κατά τα ανωτέρω αρμόδιο όργανο υποχρεούται να επανεξετάσει την υπόθεση, στο πλαίσιο του επελθόντος με την δικαστική απόφαση δεδδικασμένου, με βάση το νόμο που ίσχυε κατά τον ανωτέρω κρίσιμο χρόνο, χωρίς δέσμευση ως προς το περιεχόμενο της ουσιαστικής του κρίσεως. Περαιτέρω, εφόσον δεν υφίσταται το όργανο αυτό, η Διοίκηση υποχρεούται να το συστήσει και συγκροτήσει εκ νέου, με μόνη αρμοδιότητα την κατά τα ανωτέρω επανεξέταση της αιτήσεως, σε συμμόρφωση προς την ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου.

Τα αναφερόμενα στο ερώτημα περιστατικά (κατάργηση του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου, το γεγονός ότι η Δημοτική Αστυνομία, ως υπηρεσία, δεν υφίσταται πλέον), δεν οδηγούν σε διαφορετικό συμπέρασμα, καθόσον δεν αποκλείεται, άνευ ετέρου, η αποκατάσταση της νομιμότητας με τον προαναφερόμενο τρόπο και η επαναφορά της ενδιαφερομένης στην πραγματική και νομική κατάσταση κατά τον κρίσιμο χρόνο, με την έκτοτε διαμόρφωση της καταστάσεως αυτής, αναλόγως των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων που επισυνέβησαν κατά τον διαδραμόντα χρόνο και μέχρις ολοκληρώσεως της εκτελέσεως της αποφάσεως.

Περαιτέρω, εν όψει των προαναφερομένων, η Διοίκηση έχει και την δυνατότητα, στην συγκεκριμένη περίπτωση, απευθυνόμενη εγκαίρως στο Δικαστήριο, να ζητήσει την συνδρομή του, προκειμένου να συμμορφωθεί προς την ακυρωτική του απόφαση, κατά το άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 3068/2002.

Τέλος, το σκέλος του ερωτήματος περί της εφαρμογής του άρθρου 70 του Ν. 4257/2014, δεν μπορεί να απαντηθεί ως αορίστως και υποθετικώς υποβαλλόμενο, καθόσον αφορά σε δυνατότητα υπηρεσιακών ενεργειών οργάνων, μετά την άγνωστη νέα κατ' ουσίαν κρίση του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου.

V. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, σύμφωνα με την ομόφωνη γνώμη του Ε' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., στο ως άνω ερώτημα, προσήκουν οι ακόλουθες απαντήσεις:

α) Η Διοίκηση, προκειμένου να συμμορφωθεί προς την ακυρωτική απόφαση με αριθμό 1444/2011 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, θα πρέπει να παραπέμψει προς κατ' ουσίαν επανεξέταση την αίτηση της Ν.Κ. στο Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (άρ. 2 της 70765/2008 αποφ. Υπ. Εσωτερικών), αρμόδιο συλλογικό όργανο της Διοικήσεως, κατά τον χρόνο ισχύος της ακυρωτικής κρίσεως του Δικαστηρίου, δηλαδή κατά την 10.3.2009, οπότε εκδόθηκε η αναρμοδίως εκδοθείσα και ακυρωθείσα πράξη, προς επανεξέταση της υποθέσεως, συστήνοντας και συγκροτώντας εκ νέου τούτο, με μόνη αρμοδιότητα την κατά τα ανωτέρω επανεξέταση της αιτήσεως. Εξ άλλου, εν αμφιβολία της, η Διοίκηση έχει την δυνατότητα, να ζητήσει την συνδρομή του Δικαστηρίου, κατ' άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 3068/2002).

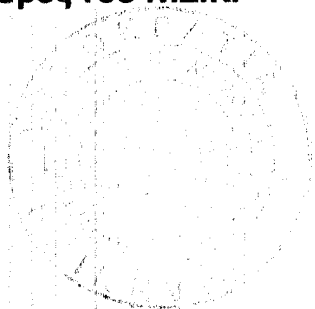
β) Το δεύτερο υποερώτημα, όπως υποβάλλεται, δεν μπορεί να απαντηθεί με την γνωμοδότηση.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

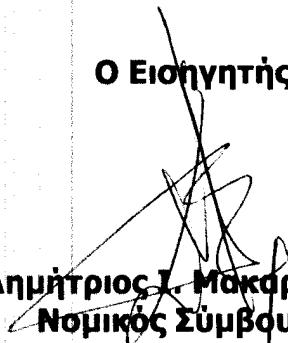
Αθήνα, 19-3-2015
Η Πρόεδρος του Τμήματος

Μεταξία Ανδροβιτσανέα
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Δημήτριος Ι. Μακαρονίδης
Νομικός Σύμβουλος